

LEON XIV.a AITA SANTUAREN MEZUA 2026ko GARIZUMARAKO

*Entzun eta barau egin.
Garizuma, bihotz-berritzeko garaia.*

Anai-arreba maiteok:

Garizuma da Elizak, ama-jarreraz, Jainkoaren misterioa gure bizitzaren erdigunean berriro jartzera gonbidatzen gaituen garaia, gure fedeak bere bulkada berreskura dezan eta bihotza eguneroko kezken eta deskuiduen artean sakabanatu ez dadin.

Konbertsio-bide oro hasten da Hitzari hel gaitzan uzten diogunean eta barne-malgutasunez onartzen dugunean. Bada, beraz, lotura bat Jainkoaren Hitzaren dohainaren, eskaintzen diogun harreraren gunearen eta Hitzak gudan egiten duen eraldaketaren artean. Horregatik, garizumako ibilbidea abagune aproposa bihurtzen da Jaunaren ahotsa entzun eta Kristori jarraitzeko erabakia berritzeko, Berarekin Jerusalemara igotzen den bidea eginez, bere nekaldiaren, heriotzaren eta piztueraren misterioa bertan betetzen baita.

Entzun

Aurten, lehenik eta behin, *entzutearen* bidez Hitzari espazioa ematearen garrantziaz ohartarazi nahi nuke, entzuteko prestutasuna baita bestearekiko harremanean sartzeko nahia adierazten duen lehen ezaugarria.

Jainkoak berak, Moisesi sutan segoen sasian errebelatzean, erakusten du entzutea bere izatearen bereizgarria dela: «Nik ikusi dut Egipton dagoen nire herriaren zapalkuntza, eta entzun ditut min oihuak» (*Ir* 3,7). Zapalduen aldarria entzutea askapen historia baten hasiera da, Jaunak Moises inplikatzeko baitu, esklabotzara murriztutako bere seme-alabentzat salbazio bide bat irekitzera bidaliz.

Erakartzen gaituen Jainkoa da, gaur ere hunkitzen gaituena bere bihotza dardararazten duten pentsamenduekin. Horregatik, liturgian Hitza entzuteak errealitatearen entzute egiazkoago baterako hezten gaitu.

Gure bizitza pertsonal eta soziala zeharkatzen duten ahots ugarien artean, Liburu Santuak gai egiten gaitu sufrimendutik eta bidegabekeriatik oihu egiten duen ahotsa ezagutzeko, erantzunik gabe gera ez dadin. Barne-jarrera harkor horretan sartzeak esan nahi du gaur egun Jainkoari irakasten utzi behar diogula, hark bezala entzuteko, harik eta onartu arte «pobreen egoerak oihu bat adierazten duela, eta oihu horrek, gizateriaren historian, etengabe interpelatzeko dituela gure bizitza, gure gizarteak, sistema politiko eta ekonomikoak, eta, bereziki, Eliza»¹.

Barau egin

Garizuma entzuteko garaia bada, *baraua* Jainkoaren Hitza hartzeko jarduera zehatza da. Izan ere, elikagairik ez hartzea oso aspaldikoa eta ordezkaezina da bihotz-berritze bidean.

¹ *Dilexi te* Aholku-hitz ap. (2025eko urriaren 4), 9.

Hain zuzen ere, gorputza inplikatzeko duelako, nabarmenago egiten du “gosea” daukaguna eta gure sostengurako funtsezkotzat daukaguna. Balio du, beraz, “apetituak” bereizi eta ordenatzeko, gosea eta justizia egarria esna mantentzeko, etsipenetik aldentuz, hurkoa-renganako otoitz eta ardura bihur dadin hezteko.

San Agustinek, espirituaren sotiltasunez, bihotzaren zainketa horrek zeharkatzen duen orainaldiko denboraren eta etorkizuneko errealizazioaren arteko tentsioa sumatzen du, honako hau ohartzen duenean: «Gizaki hilkorrek berezkoa dute justiziaren gose eta egarri izatea, eta justiziaz beterik egotea beste biziari dagokio. Ogi honetatik, janari honetatik, aingeruak beterik daude; gizakiak, aldiz, goseak dauden bitartean, zabaldu egiten dira; zabaldu bitartean, hedatuak dira; hedatuak diren bitartean, gai bihurtzen dira; eta, gai iza-nez gero, bere garaian beteak izango dira»². Barauak, zentzu honetan ulertuta, desira di-ziplintatu, araztu eta askeago egiteko ez ezik, hedatzeko ere aukera ematen digu, Jainkoaren-rangana zuzendu eta ongirantz bideratzeko moduan.

Hala ere, barauak bere egia ebanjelikoa gorde dezan eta bihotza harrotzeko tentazioa ekidin dezan, fedean eta apaltasunean bizi behar da beti. Jaunarekiko komunioan errotuta egotea eskatzen du, «Jainkoaren Hitzaz elikatzen ez dakienak ez baitu benetan barkatzen»³. Graziaren, bekatuaren eta gaizkiaren laguntzaz gu bekatutik eta gaitzetik urruntzeko dugun barne-konpromisoaren zeinu nabari gisa, barauak gabetzeko beste modu batzuk ere izan behar ditu, bizimodu soilagoa har dezagun, «soiltasunak bakarrik egiten baitu indartsu eta egiazko kristau-bizitza»⁴.

Hori dela eta, abinentzia modu oso zehatz eta sarritan gutxi preziatua erabiltzera gonbidatu nahi zaituztet, hau da, hurkoari kalte eta min egiten dioten hitzak ez erabiltzera. Has gaitzen hizkera desarmatzen, hitz iraingarriei uko eginez, berehalako epaiketari, aurrean ez daudenei eta beren burua defendatu ezin dutenei buruz gaizki hitz egiteari, kalumniei. Saia gaitzen, aldiz, hitzak neurtzen eta adeitasuna lantzen ikasten: familian, lagun artean, lantokian, sare sozialetan, eztabaida politikoetan, komunikabideetan eta kristau elkarteetan. Orduan, gorroto hitz askok itxaropen eta bake hitzei bide emango diete.

Elkarrekin

Azkenik, Garizumak Hitzaren entzutearen eta barauaren praktikaren elkarteko dimentsioa nabarmentzen du. Idazteunak ere modu askotan azpimarratzen du alderdi hori. Esate baterako, Nehemiasen liburuan kontatzen duenean herria Legearen liburuaren irakurketa publikoa entzuteko bildu zela eta baraua praktikatu, fede aitortza eta adoraziorako prestatu zela, Jainkoarekiko ituna berritzeko asmoz (ik. *Ne* 9,1-3).

Era berean, gure parrokiak, familiak, eliz taldeak eta erlijioso/a elkarteak Jainkoaren Hitzaren entzutea, baita pobreen eta lurraren aldarria ere, bizitza komunaren forma bilakatuko den, eta barauak damu erreale bati eutsiko dion bide konpartitu bat egitera deituak daude Garizuman. Helburu horretan, bihotz-berritzea ez dagokio soilik gizabanakoaren kontzientziari, baizik eta harremanen estiloari, elkarriketaren kalitateari, errealitateaz interpetlatzen uzteko gaitasunari eta desira benetan bideratzen duena onartzeko gaitasunari ere bai, bai gure eliz elkarteetan, baita justiziaren eta adiskidetzaren egarri den gizaterian ere.

² San Agustin, *Barauaren baliagarritasuna*, 1, 1.

³ Benedikto XVI.a, *Katekesia* (2011ko martxoaren 9).

⁴ San Paulo VI.a, *Katekesia* (1978ko otsailaren 8).

Anai-arreba maiteok, eska dezagun Jainkoari eta behartsuenei gure belarria tenteago egingo dien Garizuma bizitzeko grazia. Eska dezagun barauaren indarra, mingaina ere har dezan, min ematen duten hitzak gutxitu daitezen eta besteen ahotsarentzako espazioa hazi dadin. Eta konpromisoa har dezagun gure elkarteetan sufritzen ari direnen oihuak harrera ona izan dezan eta entzuteak askapenerako bideak sor ditzan, maitasunaren zibilizazioa eraikitzen laguntzeko prestuago eta arduratsuago bihurtuz.

Bihotzez bedeinkatzen zaituztet zuek guztiok, eta zuen garizumako bidea.

Vatikano, 2026ko otsailaren 5, Santa Agata birjina eta martiriaren oroipena

LEON XIV. AITA SANTUA